

Siunnersuummut nassuiaatit**Nalinginnaasumik oqaaseqaatit****1. Aallarniut****1.1.**

Siunnersuut Naalakkersuisut suliffissaaleqinerup annikinnerulersinniarnani anguniagaannut ilaavoq, ataatsimoortumik imaluunniit ataasiusumik kalaallit suliffeqarnermi ingerlatsiviannik pilersitsinikkut, tassanilu ingerlatsineq piginnaaneqarfiusumik naammattumillu atortussaqaartumik aaqqissuussaattillugu. Siunnersuut una isumannaarissaq ”matumut ataatsimut politik-kimik”, suliffissanut, ilitsersuisarnernut pikkorissaqinnernillu ingerlatsisarnerni, taamalu suliffissaaleqisut aamma inuusuttut suli suliffeqarnermut pulasimangitsut pilersaarusiunneqarsinnaaqqullugit, qanoq aaqqissuussisoqarneratigut iluatitsiviusumik ingerlaqqissinnaanersut, piffissallu ingerlanerani suliffeqarnermut utseqqillutik, ikiorneqarlutillu nunatsinni suliffissanut nassaassaasunut.

Suliffeqarnermi inatsisit maanna atuuttuusut annertuutigut allaaserivaat kommunit aamma kommunalbestyrelsit assigiinngitsunik iliuuseqassasut, suliniutinillu assigiinngitsunik aallartitsisarlutik.

Kommunit sisamaasut ingerlatsinerminni assigiinngitsumik aaqqissuussisimapput, kommunit akornanniinnaangitsoq, aammali kommunip nammineq killeqarfiisa iluani. Tamatuma ajornakusoortippaa allaffissornikkut assigiissaakkamik ingerlatsinissaq, sulisuusunik ilinniartitsineq nunamullu tamarmut ataatsimoortunik atuuttussanik suliniuteqarsinnaaneq. Tamatuma pisariaqartippaa sumiiffinnut ataasiakkaanut tunngatillugu annertuumik pissutsinut ilisimasaqarnissaq, immikkuualuttunut aamma tunngatillugu, kommunini ataasiakkaani immikkoortunut ataasiakkaanut naapertuuttumik suliniuteqarsinnaajumalluni. Innuttaasullu sumiikkaluarunilluunniit assigiimmik sullinneqarnissamik qularnaariffigineqanngillat, taamaattoqarneratalu innuttaasut ilaat piginnaanilinnit eqaatsumillu sullinneqarnissamik periarfissaqartinngilaat, taamalu nunap suatungaani najugaqarneq tunngavigiinnarlugu periarfissinneqassanatik.

Suliassat ullumikkut Piareersarfinnit Suliffissarsiuussisarfinnillu isumagineqartartut, sumiiffinni arlaqartuni imminnut aporaapput, tamatumalu kingunerisaanik marloqiusamik allaffissornikkut sullissisoqarluni. Tamannalu ilaatigut takuneqarsinnaavoq qarasaasianut programmini – database-ni – assigiinngitsuni marlunni Winformatik-imi aamma IT-REG-imi nalunaarsuisarnermi, taamaattumillu amerlasuutigut innuttaasumut ataatsimut iliuusissanut pilersaarutini arlariinnik suliaqartoqartarpoq, ataqatigiissaagaanngitsunik. Iliuusissatullu piler-

saarutit isumaginnittoqarfimmit suliat ilanngukkaanni ilimanaannaavoq innuttaasoq ataaseq iliuusissatut pilersaarutinik assigiinngitsunik pingasunik taakkunangaluunniit amerlanernik sanaaneqartartoq, ataqatigiissaagaanngitsunik, imaluunniit allaat imminnut assortuuttuusinnaasartunik. Tamanna aamma atuuppoq ilitersuisarnernut innuttaasullu pikkorissartinneqartarneranni, tassani innuttaasumik aalajangersimasumik siunnersuilluni ilitersuisarnek pikkorissaqititsisarnerlu suliffissarsiuussisarfirmi aalajangersimasumik sammiveqarsinnaasoq, Piareersarfimmilu inummik taassuminnga siunnersuineq allamut sammiveqarsinnaalluni, isumaginnittoqarfimmilu aamma sulii siunnersorneqarneq allaasinnaalluni.

Suliffeqarnermut Siunnersuisoqatigiit, kiisalu Suliniut nr. 2-mi suleqatigiissitaq, Naalakkersuisut pitsaanerusumik suliffissaqartitsinissamik anguniagaanni naliliippat kommunini ingerlatsiviit naammattumik isumannaartanngikkaat inuttaasut pisariaqartitsinertik naapertorlugu siunnersorneqarnissaat, pisariaqartumillu ikiorserneqartarnissaat, suliffeqarnermut qaninnerulersinniarlugit. Nalilersuineq taanna aamma ilalersorneqaqquppooq Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfiup kommunini suliffeqarnikkut suliniutinik 2014-imi aamma 2015-imi misissuinerani. Tassani ersarissivoq suliffissarsiuussisarfiit, isumaginnittoqarfiit aamma Piareersarfiit sulisukippallaartut, sulisuusullu annertuutigtut suliassanut tunngatillugu piginnaanernik aammalu inuttut piginnaanernik suliassanik naammassinnissinnaassagunik amigaateqartut. Illoqarfinni sulisunut nalunaarsuutit takutippaat ataatsimut isigalugu sulisussanik suliassanut naleqquttunik amigaateqartoqartoq, sumiiffiillu ilaanni taamaallat innuttaasumut ataatsimut minutsit arfinillit immikkoortinneqarsinnaasartut, - sapaatip akunneranut, suliffeqarnermut tunngasutigtut suliniutissanut, suliassanik ingerlatsinissamut piffissaq ilanngutereerlugu. Illoqarfinni tamangajanni suleriaatsit allaaserineqarnerat amigaataavoq, inatsisinullu atuuttunut ilisimasassat suliassaqarfimmut tunngasut naammattut pigineqaratik.

1.2. Ingerlatsiviit assigiissaakkamik ingerlatsiffiusut pitsaanerusumik assigiinnerusumillu innuttaasunut sullisseriaaseqartarput.

Nuna tamakkerlugu anginerusunik assigiissaagaanerusunillu ingerlatsivinnik pilersitsinikkut, kommunini suliffeqarnermi suliassanik ataatsimut ingerlatsineq eqqarsaatigalugu, ataatsimut misilittakkat tunuliaqutaralugit pilersitsisoqarsinnaavoq assigiissaakkanik naammassisaqarfiunerusunillu suleriaatsinik, immikkut fagitigtut ilisimasallit ilisimasaasa tamanit pitsaanerusumik nukittunerusunillu iluaqutissarsivigineqarsinnaasumik. Tamanna suliffeqarnermut iluaqutaassaaq, - ataatsimut, aammalu innuttaasunut, innuttaasorlu qitiusutut inissinneqassalluni, pitsaanerpaamik siunnersorneqarsinnaanngorlugu, pikkorissarsinnaaqqullugu ikiorserneqarsinnaaqqullugulu suliffeqarnermigut inuiaqatigiinni iluaqutaasinnaanermi, taamalu annertunerpaamik nammineq inuunermini aqutsisuulersinnaaqqullugu.

Piareersarfiit aamma Suliffissarsiuussisarfiit ataatsimuulersinnerisigtut, suliffissanut, ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsivittut, suliassat ataatsimut assi-

giinnerulissapput, naatsorsuutigineqarlunilu suliassat pitsaanerusumik sukkanerusumillu naammassineqartalernissaat. Tamatumalu saniatigut marloqiusamik sullissineq annertuumik annikillineqassaaq.

Siunnersuut ilassuserneqassaaq suliffissarsiuussisarneq il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaata nr. 5-ip 8. juni 2014-imeersup allanngortinneqarneranik, tassanilu suliffissaaleqisut pisussaaffilernerneqassapput CV-iiminnik suliffissanut nalunaarsuiffimmut 2015-ip ukiaani atortuulertus-satut naatsorsuutigineqartumut allakkiqartalernissaannik.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnert

2.1. Kommunini illoqarfinni tamani suliffissanut, ilitsersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsivinnik pilersitsisoqassaaq. Suliffissanut, ilitsersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiviit maannamut Suliffissarsiuussisarfiit aamma Pia-reersarfiit suliaannik suliaqassapput. Inatsisit suliassanut assigiinngitsunut tunngasut suli inatsisinit allanit aalajangersagaapput. Siunnersuullu una taamaasilluni taamaallaat suliffissanut, ilitsersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu suliassaqqarfimmut tunngavoq, aammalu Ilinni-artitaanermut inuussutissarsiutinillu siunnersuisarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat inatsisaanni nr. 4, 29. november 2013-meersumi aalajagersakkanik ilaneqassalluni.

Kommunit qitiusumik ingerlatsivinnik pilersitsinermut ilaliullugu isumannaassavaat kommunimi ingerlatsiviup immikkoortup suliassat taakkua kisiisa ingerlatarissagai.

Siunnersuummi siunertaavoq suliffeqarnerup tapersorsorneqarnissaa, suliassaqqarfimmilu piginnaasat ataatsimut katersorneqarnissaat, inuusuttut suli suliffeqarnermut ikaarsaarsimanngitsut ikiorsersinnaajumallugit, aamma suliffissaaleqisut allat suliffeqarnermut pulatissinnaajumallugit imaluunniit utertissinnaajumallugit.

Tamatumala saniatigut innuttaasut suliffissarsiortuunngitsut pikkorissaqqittarnissaat neqeroortigineqassaaq. Siunertaavoq ilinniarsimassutsip kivinneqarnissaa aammalu innuttaasut ataasiakkaat piginnaasaasa nukittorsarnissaat.

2.2. Fagitigut susassaqqartunik naleqquttunik suleqateqarneq

Isumannaarumallugu innuttaasut kommunini pitsaanerpaamik sullinneqartarnissaat, aalajangiisuvoq suliffissanut, ilitsersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiviit innuttaasut maannamut suliffeqarnermut attuumassuteqarnerannut paasissutissanik pisariaqqartunik tamanik paasissutissaateqartarnissaat, tamatumani aamma paasissutissanik, soq innuttaasup suliffeqarnerup avataaniinnera pillugu, kiisalu ilinniarsimassutsikkut pikkorissarsimannikkullu ilisimasat piginnaasallu tamaasa eqqarsaatigalugit. Taamaasilluni innuttaasumut ataatsimut iliuusissatut pilersaarut ataaseq taamaallaat suliarineqartariaqarpoq. Inassutigineqas-

saq iliuusissatut pilersaarut IT-REG-imi suliarineqartassasoq. Tamatuma pisariaqartippaa kommunimi qanittumik isumaginnittoqarfimmut ilinniartitaanernilu susasaqartunut sulleqateqarneq, tamatumani aamma isumaginninnermut allaffimmut meeqqallu atuarfiannut.

2.3. Naammassisassanut isumaqatigiissutit

Piareersarfiit 2006-imi aallartinneranniilli naammassisassanut isumaqatigiissutit Piareersarfinni tamani ingerlatsineq aqutaraat. Taamatut aaqqissuussinermi misilittakkat annertunerusutigut pitsaasuupput, taamatut aaqqissuussinikkut sulisussat pisariaqartinneqartut amerlasusissaat kiisalu ukiumi aningaasaliiffiusumi ataatsimut anguniagassat qularnaarneqartarmata.

Nutaanik suliffissanut, ilitsersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsivinnik pilersitsinikkut naammassisassanut tunngatillugu maanna kommuninut isumaqatigiissutaasartut ilassuserneqartussaassapput, suliffissarsiuussisarfiit ingerlanneqarnerannik suliassaannillu. Suliffissanut, ilitsersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsivinnut aningaasaliissutit naammassisassanut isumaqatigiissummi suliassanut nalunaaqutsersorneqassapput, periarfissaqarfiisigullu angusassat siunnerfiusut aalajangersarneqartassallutik. Siunertaasoq tassa isumannaassallugu aningaasaliissutit kommuninut tunniunneqartut suliffissanut, ilitsersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsivinni suliassanut atorneqartassasut, taamalu suliassaqarfimmi tassani sulisuusut suliassaminnik ingerlatsillutillu immikkut ilisimasassanik katersisinnaasassasut. Siunnersuutigineqarpoq suliffissanut, ilitsersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiviit kommunini suliassanut allanut allaffissornikkullu ingerlatsinnermut pitussimassanngitsut, taamalu uani aningaasaliissutit ingerlatanut allanut atorneqarsinnaasannngitsut.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai

Siunnersuut pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu assigiinngitsutigut kinguneqartussaavoq.

Aallaavittut siunnersuut aningaasartuuteqarnerulernermik kinguneqartussaannngilaq, suliassat pineqartut ullumikkut suliarineqartareermata, kommuninullu ataatsimoortumik tapiissutitsigut aningaasalersorneqarlutik maannakkullu aningaasanut inatsimmi aningaasat pigineqartunit soorlu Piareersarfiit.

Naatsorsuutigineqarpoq siunnersuummi suliassat pineqartut, piffissaq ikaarsaariarfiusooq naammassippat maannamiit akikinnerusumik sukkanerusumillu qitiusumik ingerlatsivinni ingerlanneqartalissasut, qitiusumik ingerlatsivinni sulisuusut immikkut ilisimasaqalersimasammata - specialiserersimassammata, - misilittakkaminnillu akunnerminni iluaquteqarsinnaalissallutik. Piffissami aallarnisaaffiusumi imaassinnaavoq qaffasinnerusumik Namminersorlutik Oqartussaniit aningaasaliisoqartarnissaa pisariaqarsinnaasoq, sulisuusut pisariaqartumik piginnaanngorsarneqarnerannut assigisaannullu.

4. Inuussutissarsiortunut aningaasarsiornikkut allaffissornikkullu kingunerisassai
Siunnersuut inuussutissarsiortunut aningaasarsiornikkut allaffissornikkullu kingunissanik imaqaangilaq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuiaallu peqqissusiannut kingunissai
Siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamut inuiaallu peqqissusiannut kingunissanik imaqaangilaq.

6. Innuttaasunut kingunerisassai

Nalilerneqarpoq siunnersuut innuttaasunut aningaasaqarnikkut kinguneqartussaangitsutut. Allaffissornermut tunngatillugu innuttaasunut oqinnerulertussaassaaq, saaffiginniffissaq ataa-sinnaalissammat. Tamatumalu saniatigut anguniagaavoq innuttaasunik sullissinerup pitsaane-rulernissaa piuminarnerulernissaalu.

Nunaqarfinni inoqarfinnilu najugaqartut sullinneqartassapput qitiusumik ingerlatsivinnit 17-iusunit, naammassisassanut isumaqatigiissut tunuliaqutaralugu. Qitiusumik ingerlatsiviit sorli-it nunaqarfiit sorliit sullitarissaneraat naammassisassanut isumaqatigiissummi ersissaaq. Tamatumunnga atugassatut qitiusumik ingerlatsivinnut aningaasaliissutit ilaat Nunaqarfiit aamma inoqarfiit sullinneqartarnerannut immikkoortitaassapput.

7. Kingunerisassai allat pingaarutillit

Siunnersuut Naalagaaffeqatigiinnermut sunniuteqassangilaq, namminersornermillu annertu-nerusumik pilersitsissanani.

8. Pisortanut kattuffinnullu tusarniaaneq

Siunnersuut piffissami 3. juni-miit 7. august-imut 2015 ukununnga tusarniaassutigineqar-simavoq:

Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfia, Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqar-fik, Ilaqtariinnermut Naalackersuisoqarfik, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfik, Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqar-nermullu Naalackersuisoqarfik, KANUKOKA, Qeqqata Kommunian, Kommune Kujalleq, Kommuneqafik Sermersooq, Qaasuitsup Kommunian, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut, NUSU-KA, SIK, IMAK, Atorfillit Kattuffiat aamma ASG.

Tamatumalu saniatigut siunnersuut tamanut ammasumik Namminersorlutik Oqartussat qup-persagaanni tusarniaassutigineqarsimavoq.

Ukunangalu tusarniaanermi akissutinik tigusaqartoqarpoq:

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut, IMAK, Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiani nunami namminermi pissutsinut immikkoortortaqarfik, Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisoqarfik, Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik, KANUKOKA, Qeqqata Kommunia, Kommune Kujalleq, Kommuneqarfik Sermersooq.

Uani tullliuttuni tusarniaanermi akissutaasut sammineqassapput, aamma tusarniaa-nerup na-laani allannguutissatut siunnersuutit tiguneqartarsimasut. Oqaatigineqassaaq tusarniaanermi akissutaasuni – *uingasumik allatatut nalunaarneqartut* – taamaallaat pingaarnersiorlugit is-suarneqartarmata, ataatsimut naliliinermik tunngaveqartumik.

Tusarniaanermi akissutaasut tamarmiutillugit Inatsisartut ataatsimiititaliaannut suliamik inger-latsisussamut nassiuunneqarput.

Tusarniaanermi akissutit arlaqartut siunnersuutip kommunit aqunneqarnerannut inatsimmut qanoq attuumassuteqarneranut tunngasuupput, kiisalu paasissutissanik paarlaasseqatigiittar-nermut aamma tunngasuullutik.

Kommunit aqunneqarnerannut tunngatillugu kalaallit inatsisiliornerat annertuutigut danskit kommuninik aqutsinermut inatsisaannik aallaaveqartumik suliaavoq, tassanilu ileqqut misilit-takkallu Danmark-imi kommunit aqunneqarnerannut aaqquissuussinernik tunngavilimmik su-liaalluni. Kalaallit kommuni aqutsinermut inatsisaannik qanoq paasinninnerup suliarisarnerani danskit paasinninnerannut ileqqinullu qanittumik inissittoqartassaaq, Kalaallit Nunaanni inatsimmik paasinninnermik aalajangersaasarnerni, taamaattoq kalaallini pissutsit tunngavi-galugit allaassutaasut isiginiarlugit.

Tigussaasumik tusarniaanermi akissutigineqartuni apeqqutit tigussaasut kommuninik aqutsi-nermut tunngasut aammalu paasissutissanik paarlaasseqatigiittarnermut tunngasut eqqarsaati-galugit, innersuunneqarsinnaavoq 7. juli 2010 allakkiaq ”Suliffissarsiuussisarfiiit aamma kommunimi ingerlatsiviit sinnerisa akornanni suliassat agguanneqarnerat”, Kommunit Kat-tuffianniit suliaasoq.

Allakkiami pineqartumi nassuiaateqarfigineqarput danskit suliffissarsiuussisarfiisa kommuni-nilu ingerlatsiviit allat akornanni suliassat qanoq agguataarneqarnersut, tamatumani aamma aningaasat ikiorsiissutit tunniunneqartarnerannut allaffiup aamma innuttaasunik kiffartuussi-vimmi suliassat qanoq inissisimarnersut.

Allakkiami ersarissumik nassuiaavigineqarput danskit inatsisaat aamma nalunaarutit ar-laqartut naapertorlugit suliffissarsiuussisarfinni suliassat suliarineqartartut suuneri, takuuk

”Nalunaarut; tassani erseqqissarneqarmat suliassat suut eqeersimaartumik suliffissarsiuussisarneq, isumaginninnermut politikki eqeersimaartoq aamma napparsimanersiutit pillugit inatsit naapertorlugu suliassat suut suliffissarsiuussisarfinit suliarineqartussaasersut.”

Aamma takuuk una; ”Tunngaviusumik oqaatigineqassaaq nalunaarut atuarneqartussaammat suliassat suliffissarsiuussisarfinni (jobcenter) *suliarineqartussatut.*”

Allakkiamilu ersippoq;

”Kommunini suliffissaqartitsiniarnermi suliniutit suliffissarsiuussisarfimmit ingerlanneqartut” inatsit pineqartoq naapertorlugu imaqarpoq akisussaaffinnik aqutsinissamillu suliffissarsiuussisarnermi suleriaatsimik eqiingasumik, § 13, aamma nalunaarummi § 2:

- Inatsit pineqartoq naapertorlugu suliffissaqartitsiniarnermi eqeersimaartumik suliniutit tamarmik (inatsit naapertorlugu aningaasat tunniunneqartartut ilanngullugit).
- Isumaginninnermut politikki eqeersimaartumi suliffissaqartitsiniarnikkut suliniutit, napparsimanersiutinut inatsit, naartunermi meerartaarnermilu sulinnigiffeqartarnermut inatsit aamma qimaasut akuulersinniartarnerannut inatsit, tassunga ilanngullugit qimaasutut nuuttut akuulersinniartarnerannut atatillugu danskisut ilinniartitaaneq, qimaasunut inatsit naapertorlugu.
- Suliffeqarfinit sammititaasumik isumaginninnikkut neqeroorutit ingerlanneqarnerat.
- Ilinniartitaanerit immikkut aqqissuussat.

Soorlu qulaani takuneqarsinnaasoq danskit nalunaarusiaanni suliassat ataasiakkaat qanoq aqunneqarnissaat aqqissuussaavoq, soorlu siunnersuummi uani aamma taamaaliortoqartoq.

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup nalunaarppaa iluaqutaasumik inatsisissatut siunnersuutit aamma Ilinniartitaanernut aamma inuussutissarsiutinut siunnersuisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 4, 29. november 2013-imi § 11-ip akornanni pissutsit nassuiaateqarfigineqarsinnaasut.

Nassuiaatini erseqqissaatigineqareerpoq ilinniartitaanernut inuussutissarsiutinullu siunnersuisarneq pillugit Inatsisartut inatsisaat tamarmiisoq aamma suliffissanut, ilitersuisarnermut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsivinni una siunnersuut naapertorlugu pilersinneqartussani aamma atuummat.

Ilinniartitaanermut inuussutissarsiutinullu siunnersuisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 4, 29. november 2013-imeersoq naapertorlugu kommunalbestyrelsit pisussaaffigaat qitiusumik ilinniartitaanernut siunnersuisarfinnik pilersitsisarnissaq. Inatsimmut nassuiaatini ersippoq pisussaaffik taanna naammassineqarsinnaasoq Piareersarfiit pioreersut aqqutigalugit.

Siunnersuut una qitiusumik ingerlatsiviit kommunalbestyrelsit pilersitassaasa suliassaannut tunngavoq, suliffissarsiuussisarnermi pisussaaffiit naammassiniarlugit, tamatumunngalu atattillugu ilitersuisarneq pikkorissaqqinnerillu ilanngullugit ingerlatsinermi suliassanut tunngasut.

Tamaattumik kommunalbestyrelsimut periarfissaqarpoq naammassiumallugu pisussaaffik Inatsisartut inatsisaanni nr. 4, 29. november 2013-imeersoq, ilinniartitaanernut siunnersuisarnernullu inatsimmi § 11-imiittoq, suliffissanut, ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsivimmik pilersitsinikkut naammassissallugu.

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik aamma aperivoq Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 17 ulloq 16. oktober 2007 Piareersarfinni qitiusumik ingerlatsiviit suliarnikkut ingerlatsinerat il.il. naliliisarneq pillugu aamma Suliffeqarnermut, suliffissarsiortut ilinniagaqalerniartullu sulilersinneqartarnissaannut kiisalu Kalaallit Nunaannut suliarortartunut tunngasunik kommunalbestyrelsit paasissutissanik nalunaaruteqartarnissaat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 20 19. novembari 2007-imeersoq atorunnaarsitsereermermi atuutiinnassanersut.

Nalunaarutit atortuusut ingerlaqqikkallassapput.

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut (GE) siunnersuummut iluarisimaarinnipput. Tikkuarpaallu isumaliutigisariaqartoq inatsimmi periarfissaqartitsisoqassannginnersoq sumiiffinni ataatsimiititalianik pilersitsinissamut, inuussutissarsiortut sinniisuutitaqarfigisinnaasaannik.

Siunnersuut tusaatissatut tiguneqarpoq, siunnersuummilu aalajangersakkamik pilersitsisoqarluni, § 5, imm. 2, kommunalbestyrelsit periarfissaqalersillugit ataatsimiititalianik siunnersuisartunik pilersitsinissamut, inuussutissarsiortunit peqataaffigineqartumik.

Aamma GE-ip nalunaarppaa pisariaqartoq naammattunik atortussanik immikkoortitsisoqarnissaa. Nassuiaatini ersinngilaq naatsorsuutigineqartoq siunnersuut aningaasartuuteqarnerulernermik kinguneqassasoq, kisiannili naatsorsuutigineqarluni ilinniartut amerlanerulernissaat. Taamaattumik GE-p siunnersuutigaa aningaasaliissutit ilaat atorineqassasut ilinniartut Piareersarfinniit inuussutissarsiutinut ilinniartunngortinneqartarnerannut.

AI2015-imi aamma AIS2016-imut aningaasaliissutinik immikkoortitsisoqarpoq taamaalilluni ukiut tulluittut pingasut iluanni pilersaarusiorneqarluni ilinniartut amerlanerusut ilinniakkani atuagarsorfiunngitsuni aallartittalernissaat, taamaasilluni 2015-imi ilinniartut 100-nik amerlineqassallutik, 2016-imiillu ilassutitut ukiut tamaasa ilinniartut 250-inik amerlanerusut tiguneqartalissallutik. Ilassutitut ilinniartussatut tiguneqartartussat naatsorsuutaavoq atuagarsorfiunngitsuni ilinniartuusarnissaat. Naalakkersuisunut qitiulluinnarpoq siunnerfilersukkamik inuu-

suttunut inuunertik naallugu suliffeqartussanut suliniutinik pilersitsisoqarnissaa, naak taakkua nukittunerpaamik atuarfimmi ingerlatsisimangikkaluartut.

Piareersarfik aaqqissuussaavoq inuusuttunik nukissaqannginnerusunik sullissinissamut, inuusuttunut toqqaannartumik ilinniarfinnut ingerlaqqittartunut, inuunerminnilu siunnerfeqa-reersunut sanilliullugu. Piareersarfiit taamaattumik aaqqissuussaareerput inuusuttunut siunnerfilersuisutut, sakkussaannillu pilersitsisutut inuusuttut nammineq inuunerminnik ingerlatsisinnaangornissaannut.

Naalackersuisullu aamma nalilersuineramik aallartitsisimapput, suliassat akisussaaffiillu Piareersarfiit aamma inuusuttunut ilinniarfiit akornanni agguataarneqarnerat pillugu, inuusuttut tigussaasunik aamma tigussaasuunngitsunik piginnaaneri eqqarsaatigalugit, ilinniagaqarnissamut piareersimalernissaat siunertaralugu. Suliamit nalunaarussiaq naatsorsuutigineqarpoq 2015-ip naalernerani saqqummissasoq. Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfik suliama allaffeqarfiuvoq.

Kiisalu GE-p nalunaarppaa kommuninut peqqissaartumik paaseqatigiissutigisariaqartoq ilutsinik assigiinngisitaartunik atuisoqartariaqannginnersoq, illoqarfiit qanoq angitiginerat tunngavigalugu.

Inatsisissatut siunnersuutip sularineqarneranut atatillugu kommunit aamma Namminersorluttik Oqartussat akornanni ataatsimeeqatigiittoqartarsimavoq, soorluttaaq siunnersortinik suliffissarsiuussisarnermik pikkorissaqquinnemillu suliaqartunik tikeraartoqartarnikuusoq.

Suliamilu tassani annertuumi immikkuualuttortalersukkanik suleriaatsit allaaserineqarneranik Kalaallit Nunaanni illoqarfinni amerlanerni suliaqartoqarnikuulluni.

Taamaattumik inatsisissatut siunnersuut peqqissaartumik tunngavissiuunneqarsimavoq, aammalu ataqatigiissaariffiusunik ataatsimiinnernik amerlasuunik kommunit kiisalu KANUKOKA peqatigalugit ingerlatsisoqartarsimalluni, apeqqutit isumaqatigiinngissutaasinnaasut naapeqatigiiffiniarlugit.

Naammassisassanut isumaqatigiissummi anguniakkat soorunami pisariaqartitsinermik pissusiviusunillu ersersitsisassapput.

IMAK tusarniaanermut akissumminni allappoq allannguinerit kingullermik tusarniaasoqarneranut sanilliullugit siunnersuummik atoruminarnerulersitsisut.

Ilutigisaanik IMAK-ip ilanngullugu nassiuppaa kingullermik tusarniaasoqarmat, - augustimi 2014-imi – akissuteqaatertik:

IMAK-ip annertunerusutigut siunnersuut taperserpaa, kisiannili innersuullugu malugeqqullugu Sisimiuni Piareersarfiup namminersortunngorsarneqarsimanera.

Naalackersuisut suliaq ilisimavaat, kisiannili suliat ataasiakkat inatsisissatut siunnersuummut nasuiaatini oqaaseqarfigineqarsinnaanngillat.

IMAK-ip kaammattuutigaa qularnaarneqassasoq pisussaaffeqartoqarnersoq suliffissanut, ilitsersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiveqarnissaa, aammalu tamanna illoqarfinni suliamik namminersortunngorsaaviusimasuni atuunnersoq.

Soorlu siunnersuummi ersittoq, kommunalbestyrelse pisussaaffeqarpoq suliffissanut, ilitsersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsivinnik illoqarfinni tamani pilersitsinissamat. Taamaasilluni aamma tamanna atuutissaaq illoqarfinni sulianik namminersortunngorsaaviusimasuni.

IMAK-ip nalunaarpaa inatsisip oqaasertaani ersarissarneqartariaqartoq Naalackersuisut akuerisinnaaneraat suliassaqarfiup namminersortunut suliariumannittussarsiuunneqarsinnaanera.

Inatsisip §§-iini 4-mi aamma 5-imi aqunneqarput kommunalbestyrelsip suliffissanut, ilitsersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsivinnik pilersitsinissaa ingerlatsinissaalu.

Periarfissaqanngilaq kommunit pisortatut suliassaasa suliariumannittussarsiuussinikkut allanut suliassangortinneqarnissaat. Ingerlatsinermi suliassat, assersuutigalugu eqqiaaneq aputaajaasarnerlu kommuninut pisinnaatitsissut naapertorlugu suliariumannittussarsiuunneqarsinnaapput.

IMAK-p Naalackersuisunut kaammattuutigaa isumaliutigeqqullugu nakkutilliineq qanoq ittoq suliffeqarfinnut namminersortunut aaqqissuunneqarsinnaanersoq, aammalu Naalackersuisut qanoq pitsaassutsimik qulakkeerisarnissaat sulianut suliariumannittussarsiuunneqarsimasunut tunngatillugu.

Naalackersuisut kommunalbestyrelsinut naammassisassanut isumaqatigiissuteqarsimapput, suliassat pineqartut pillugit. Taamaattumik Naalackersuisunut periarfissaqarpoq nakkutillissalluni, kommunalbestyrelsit suliassat eqqortumik suliarisarneraat pillugu, naammassisassanut isumaqatigiissummi akiliutissanut pineqartunut sulianik naammassinnitarneq apeqqutaamat. Inatsimmi uani § 7 aamma atuuppoq, ingerlatsinermik suliani kommunalbestyrelsit suliariumannittussarsiuullugu allanut suliassaannngortissimasaanni.

Nakkutilliinermik § 7 naapertorlugu ingerlatsinerni paasineqarpat suliassaq kiffartuussinissamut isumaqatigiissut naapertorlugu suliarineqanngitsaq, § 9 naapertorlugu kommunimut aki-liutaasussaniit uninngatitsisoqarsinnaavoq.

Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiani Nunami namminermi pissutsinut immikkoortortaqaqfiup siunnersuut Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalackersuisoqarfimmik ataatsimeeqateqarnikkut misissorsimavaa, siunnersuummullu oqaaseqaatissaqarani.

Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfiup apeqqutigaa suli pisariaqassanersoq innuttaasumut ataatsimut iliuusissatut pilersaarusiortoqartarnissaa arlaqartunik, pisortanit ikiorsiissuteqartarnerni aammalu suliffissarsiortarnerni.

Aallaaviusoq tassaavoq sapinngisamik innuttaasumut ataatsimut iliuusissatut pilersaarummik ataasiinnarmik suliartaqartarnissaa. Iliuusissatut pilersaarut aallaavittut paasissutissanik piviusunik taamaallaat imaqartassaaq, kommunip iluani immikkoortortanut assigiinngitsunut ingerlatsinneqarsinnaasumik. Iliuusissatut pilersaarusiaq paasissutissanik inuup kisimi pigisasaanik imaqarsimatillugu, immikkoortortap allap sulinerani sunniuteqartussaannngitsunik, taava immikkoortortap paasissutissanik immikkoortortamut allamut ingerlatitseqqittup paasissutissat taakkua peertariaqarpai paasissutissanik ingerlatitseqqinnginnermi. Kommunimi immikkoortortaq kissaateqarsimappat iliuusissatut pilersaarummik kommunimit allamit piniarniarluni, pisariaqarsinnaavoq inuup pineqartup akuersiseqqaarnissaa.

Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfiup nalunaarpaa assortuuttoqarpassimmat siunnersuummi aamma suliffissarsiuussisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni, § 10, imm. 3-mi.

Assortuuttoqanngilaq, tamanna taamaallaat pissuteqarpoq inatsimmut teknikkimi assigiinngissummik.

Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfik aperivoq pisortanit ikiorsiissutit qanoq pineqassanersut innuttaasoq cv-minik suliffissanut quppersakkamut ilisisinnaanngippat, qitiusumillu ingerlatsiviup sulisukinneq pissutigulugu tamanna naammassisinnaanngippagu.

Innuttaasup inatsisit atuuttut piumasqaataat naammassisimappagit, taava taanna inatsisit naapertorlugit ikiorsiissutinik tigusassaminik tunineqassaaq.

Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfik aperivoq paasisutissanik paarlaasseqatigiissinnaaneq sulianik ingerlatsisarneq pillugu inatsimmi § 28 naapertorlugu qanoq periarfissaqarnersoq.

Pisortat ingerlatsineranni suliassat sularineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 8, 13. juni 1994-imeersumi § 28, imm. 2-mi ilaatigut aalajangiunneqarpoq una:

”3) paasisimalikkap ingerlateqqinnissaa inatsisitigut imaluunniit inatsit malillugu aalajangersakkatigut ajornartitaanngippat,

4) ingerlatitseqqinneq pissappat inuinnartut imaluunniit pisortaqaarfittut soqutigisat, soqutigisanit isertuussinissamut pissutaasunit, tamakkununnga ilanngullugit soqutigisat paasisutissiisutigineqartussamut tunngasut, annertunerujussuit sulissutiginnissaannut, imaluunniit,

5) ingerlatitseqqinneq suliassap sularinerani pisariaqarpat imaluunniit pisariaqarpat oqartussaasut nakkutilliinermik imaluunniit misissuineramik suliassaminnik naammassinninnissaannut.”

Soorlu nalinginnaasumik nassuiaatini ersittoq ilaatigut sulianik ingerlatsineranut atatillugu pisariaqartarpoq paasisutissanik ingerlatitseqqittarneq, taamaattumillu ullumikkut periarfissaareerpoq pisariaqarlunilu paasisutissanik ingerlatitseqqittarneq. Nalornisoortoqarsinnaanera pinngitsoorniarlugu maanna ersarissumik aalajangersagaliortoqarpoq, paasisutissat ingerlatseqqinneqartarnerat pillugu. Tamatumali soorunami allanngortinngilaa, paasisutissat pineqartumut naleqquttut kisimik ingerlatseqqinneqarsinnaanerat.

Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfiup inasutigaa imm. 3-mik § 7-imi ikkussisoqassasoq (maanna § 9) tassanilu ersissasoq nalilinnik uninngatitsineq imm. 2 naapertorlugu innuttaasup ikiorsiissutinik tunineqarsinnaaneranut attuissanngitsoq.

Siunnersuut malinneqanngilaq. Innuttaasup inatsisit naapertorlugit ikiorsiissutinik pissarsinnaanera qitiusumik ingerlatsivinnut tapiissutinik annikillisisinermut attorneqarneqartanngimmat.

Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfik aperivoq innuttaasut kikkut suliffissarsiortuunngitsut pikkorissaqqinnermik neqeroorfigineqarsinnaasuunersut.

Periarfissaqartitsisoqarpoq neqerooruteqarsinnaaneq innuttaasunut suliffissarsiortutut isigineqanngitsunut, kisiannili pikkorissaqqinnissamik pisariaqartitsisuusunut.

Tassaasinnaapput innuttaasut tullarsaqatigiit aappaanni aamma pingajuanni inissisimasut.

Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfik aperivoq IT-REG atorpeqarsinnaanersoq isumaginnittoqarfinni IT-mi atortorissaarutit suleqatiginerisigut?

Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalackersuisoqarfiup it-reg ineriartortileruttorpaa, taanna paasissutissanik inunnut tunngasunik malussajasunik imaqarsinnaalersinniarlugu (paasissutissat assersuutigalugu isumaginninnermut siunnersortinit taamaallaat atorpeqarsinnaasut) taamalu aamma isumaginnittoqarfinit atorpeqarsinnaasut.

Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfik sulisorisat pikkorissaqqinneqartarnissaannut tunngatillugu arlalinnik apeqqtissaqarpoq.

Nassuiaatit kingornagut allanngortinneqarput. Taarsiullugulu § 4-mi aalajangersakkamik suli-aqartoqarluni.

Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfik apeqqtEQarpoq innuttaasut nunaqarfinni aamma illoqarfiit avataanni najugaqartut atugarisaannut kingunerisassai pillugit.

Inuit tamakku suliffissanut, ilitsersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsivinnit illoqarfimmi qaninnermiittumit sullinneqartassapput. Taamaasilluni maanna aaqqissuussinerusumiit pissutsit allannguuteqassanngillat, innuttaasut suliffissarsiuussisarfinnit Pia-reersarfinniillu illoqarfimmit qaninnermiittumit sullinneqartarmata.

Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoqarfiup nalunaarpaa § 2, imm. 2-mut tunngatillugu nassuiaatinik amigaaqartutut ittoq.

Tamanna ilumoorpoq. Kingusinnerusukkut aalajangersakkamut allannguuteqartitsisoqarpoq, taamalu kukkuneq iluarsineqarluni.

Kommune Kujalleq (KK) tusarniaanermut akissummini arlalitsigut uparuaalluni nalunaarpoq Kommunip siunnersuut ajornartorsiutitaqartikkaa, oqaatigalugulu kommuninut namminernut ersarinnerusumik aaqqissuussaanissaq suliaritinneqaannarsinnaasoq.

KK-ip nalunaarpaa kommunit missingersuusiortarnermut pisinnaatitaaffiannik namminersorlutik oqartussanut nuussinerusoq, tamannalu kommuninik aqutsinermut inatsimmut akerliusoq.

Takuneqarsinnaangilaq kommunit missingersuusiortarnermut pisussaaffiannik nuussisoqarnera, naammassisassanut kommunip Namminersorlutillu Oqartussat akornanni isumaqatigiis-suteqartoqartarneratigut.

Tamatumani innersuunneqassaaq allakkiaq ”Suliffissarsiuussisarfiit aamma kommunimi ingerlatsiviit sinnerisa akornanni suliassat agguanneqarnerat”, Kommunit Kattuffianniit suliassaq.

Allakkiami pineqartumi nassuiaateqarfigineqarput danskit suliffissarsiuussisarfiisa kommuninilu ingerlatsiviit allat akornanni suliassat qanoq agguataarneqarnerasut, tamatumani aamma aningaasat ikiorsiissutit tunniunneqartarnerannut allaffiup aamma innuttaasunik kiffartuussivimmi suliassat inissisimasut.

Allakkiami ersarissumik nassuiaavigineqarput danskit inatsisaat aamma nalunaarutit arlaqartut naapertorlugit suliffissarsiuussisarfinni suliassat suliarineqartartut suuneri, takuuk ”Nalunaarut; tassani erseqqissarneqarmat suliassat suut eqeersimaartumik suliffissarsiuussisarneq, isumaginninnermut politikki eqeersimaartoq aamma napparsimanersiutit pillugit inatsit naapertorlugu suliassat suut suliffissarsiuussisarfinnit suliarineqartussaannersut.”

Aamma takuuk una; ”Tunngaviusumik oqaatigineqassaaq nalunaarut atuarneqartussaammat suliassatut suliffissarsiuussisarfinni (jobcenter) *suliarineqartussatut.*”

Allakkiamilu ersippoq;

”Kommunini suliffissaqartitsiniarnermi suliniutit suliffissarsiuussisarfimmit ingerlanneqartut” inatsit pineqartoq naapertorlugu imaqarpoq akisussaaffinnik aqutsinissamillu suliffissarsiuussisarnermi suleriaatsimik eqiingasumik, § 13, aamma nalunaarummi § 2:

- Inatsit pineqartoq naapertorlugu suliffissaqartitsiniarnermi eqeersimaartumik suliniutit tamarmik (inatsit naapertorlugu aningaasat tunniunneqartartut ilanngullugit).
- Isumaginninnermut politikki eqeersimaartumi suliffissaqartitsiniarnikkut suliniutit, napparsimanersiutinut inatsit, naartunermi meerartaarnermilu sulinngiffeqartarnermut inatsit aamma qimaasut akuulersinniartarnerannut inatsit, tassunga ilanngullugit qimaasutut nuuttut akuulersinniartarnerannut atatillugu danskisut ilinniartitaaneq, qimaasunut inatsit naapertorlugu.
- Suliffeqarfinnut sammititaasumik isumaginninnikkut neqeroorutit ingerlanneqarnerat.
- Ilinniartitaanerit immikkut aqqissuussat.

Soorlu qulaani takuneqarsinnaasooq danskit nalunaarusiaanni suliassat ataasiakkaat qanoq aqunneqarnissaat aqqissuussaavoq, soorlu siunnersuummi uani aamma taamaaliortoqartoq.

KK-p nalunaarpaa naligiissitsisoqartariaqartoq siunnersuutip § 1-iani suliffissanut, ilit-sersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsivinnik illoqarfinni tamani pilersitsinissat eqqarsaatigalugit, aamma ilinniartitaanernut inuussutissarsiutinullu siunnersuisarnernut Inatsisartut inatsisaata nr. 4, 29. november 2013-imeersumi § 11-ip akornanni, kommunini qitiusumik siunnersuisarnermut ingerlatsivinnik ingerlatsineq eqqarsaatigalugu.

Nassuiaatini erseqqissarneqareerpoq Inatsisartut inatsisaat ilinniartitaanermut inuussutissarsiutinullu siunnersuisarnernut tunngasoq tamarmi aamma suliffissanut, ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsivinnut, siunnersuut una naapertorlugu pilersinneqartussanut aamma atuuttusoq.

Ilinniartitaanermut inuussutissarsiutinillu siunnersuisarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat inatsisaanni nr. 4, 29. november 2013-meersumi § 11-imi ersippoq kommunalbestyrelsip pisussaaffigigaa qitiusumik siunnersuisarfinnik pilersitsinissaq. Nassuiaatinilu ersippoq pisussaaffik taanna Piareersarfiit pioreersut aqquutigalugit naammassineqarsinnaasoq.

Siunnersuut una qitiusumik ingerlatsivinnut kommunalbestyrelsip pilersitassaanut tunngasuvoq, suliffissarsiuussisarnermi, tamatumunngalu atatillugu ilitersuisarnerni pikkorissaqqittarnernullu pisussaaffiit naammassineqarnissaannut.

Taamaasilluni kommunalbestyrelsinut ajornangilaq Ilinniartitaanermut inuussutissarsiutinillu siunnersuisarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat inatsisaanni nr. 4, 29. november 2013-meersumi piussaaffiit naammassinissat, § 11 naapertorlugu suliffissanut, ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsivinnik pilersitsinikkut.

KK-p ilanngullugu nalunaarpaa inatsisit pineqartut imminnut naapertuuttunngorsarneqartariaqartut, Inatsisartut Ilinniartitaanermut inuussutissarsiutinillu siunnersuisarneq pillugu inatsisaanni nr. 4, 29. november 2013-imeersumi § 25, naammassisassanut isumaqatigiissut eqqarsaatigalugu.

Inatsimmi erseqqissarneqarpoq inatsimmi tassani aamma naammassisassanut isumaqatigiissut tunngavigalugu aqqissuussisoqassasoq.

KK-p nalunaarpaa § 2-mi, immikkoortoq e meeqqat atuarfiannik suleqateqarneq pillugu anertunerusunik paasissutissanik imaqartariaqartoq.

Ilinniartitaanermut inuussutissarsiutinillu siunnersuisarneq pillugu inatsit tamarmi aamma suliffissanut, ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsivinnut siunnersuut una naapertorlugu pilersinneqartussanut aamma atuuppoq.

KK-p nalunaarpaa ersarinnerusunik paasissutissaqanngitsoq ”piareersaataasumik pikkorissartitsinerit” (ilinniagaqalernissamut suliffeqalernissamulluunniit) qanoq paasineqassanersut pillugit.

Piareersaataasumik pikkorissarneq paasineqassaaq inuk imaluunniit inuit arlaqartut pikkorissarnissamut neqeroorfigineqartarnerattut. Qitiusumik ingerlatsiviit pikkorissartitsinernik ingerlatsisuusut ersarinnerusumik ilusilersussavaat taakkua qanoq aaqjissuunneqarnissaat sunillu imaqarnissaat.

KK-p apequtigaa qanoq isumaqartinneqarnersoq pikkorissaqqittarnernut tunngatillugu nassuiaatini allanneqarmat ”tamatumaa saniatigut” innuttaasut suliffissarsiortuunngitsut eqqarsaatigalugit.

Suliffissanut, ilitsersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiviit inatsisit naapertorlugu kommunini suliffissarsiuussisarnermi pikkorissaqqittarnermilu suliffissarsiortunik sullissineq isumagisaraat.

Innuttaasunik suliffissarsiortuunngitsunik pikkorissartitsisarneq suliffissaqartitsiniarluni suliniutini *suliassat* ilaginnigilaat, taamaattumillu allanneqarpoq ”tamatumaa saniatigut”.

Taakkua tassaasinnaapput inuit tulluarsaqatigiit aappaanni pingajuanniluunniit inissisimasut.

KK-p apequtigaa sooq nassuiaatini eqqaaneqannginnersut atuagarsornikkut pikkorissartitsisarnerit, assersuutigalugu AEU aamma FA.

§ 2, imm. 7-imi imaattumik allassimasoqarpoq: ”Suliffissaaleqisut pikkorissarneqarnerannut atatillugu inuussutissarsiutinut pikkorissartitsinernik innersuussisassallutik. Suliffissanut ilitsersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiviit ilinniagaqalernissamut imaluunniit suliffeqalernissamut piareersaataasumik pikkorissartitsinernik ingerlatsisinnaapput.”

Ilinniagaqalernissamut piareersaataasumik pikkorissarneqarnerannut isumaqarpoq AEU-mi imaluunniit FA-mi ingerlatsineq.

KK-p nalunaarpaa piginnaanngorsaaqqiinnermut ikiorsiisarneq aamma suliffeerunnermut ikiorsiissutit periarfikippallaarlutillu illuinnaasiorpallaartut, suliassaq taanna Kommune Kujallermi isumaginnittoqarfimmit suliarineqartarmat.

Ullumikkutulli suliffissanut, ilitsersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiviit assersuutigalugu suliassarissavaat assersuutigalugu piginnaanngorsaaqqiinnermik ingerlatsisitsisarneq suliffissaqartitsiniarnermut suliniutit ilaattut.

Tassalu aaqqissuussineq taamaasilluni suliffissaqartitsiniarnermut tunngasumik aaqqissuussi-
nerit ilagaat, isumaginninnermi aningaasaliissutaanngitsoq.

Soorlu ullumikkut taamaareersoq, ajornaqutissaqanngilaq aningaasanik tunniussisarnerup
ingerlatsivimmi allamit suliarineqartarnissaa.

*KK-p nalunaarpaa inatsisissatut siunnersuummi amigaataasoq inuusuttut suli ilinniakkamik
inuussutissarsiummilluunniit aallartitsisimangitsut sumiiffiunut ornillugit ilitersuisarnissap
aaqqissuunneqarnera, tamanna Inatsisartut Ilinniartitaanermut inuussutissarsiutinillu siun-
nersuisarneq pillugu inatsisaanni nr. 4, 29. november 2013-imeersumi maleruagassiugaam-
mat.*

Tamanna Ilinniartitaanermut inuussutissarsiutinullu Inatsisartut inatsisaanni maleruagassior-
neqareersimammat pissutissaqartinneqanngilaq uani siunnersummi maleruagassioqqinnissaa.

KK-p tikkuarpaa aamma ikaarsaariarnermut tunngasut maleruagassiorneqarsimangitsut.

Tamanna Ilinniartitaanermut Inuussutissarsiutinullu Inatsisartut inatsisaanni maleruagassior-
neqareersimammat pissutissaqartinneqanngilaq uani siunnersummi maleruagassioqqinnissaa.

*KK-p tikkuarpaa periarfissaqartitsisoqartariaqartoq kommunit suliassanik allanik suliffissa-
nut, ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsivinnut suliassiarsin-
naanerat.*

Inatsisissatut siunnersuummi siunertaavoq allaffissorneq suliassallu ataatsimoortumi suliffis-
sanut, ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsivinnut katersornissaat.

Innuttaasunik sullissineq pitsaanerpaq tunniussinnaajumallugu aamma qitiusumik ingerlatsi-
vimmi sulisuusunut atugassat pitsaanerpaat atugassaritissinnaajumallugit naliliisoqarsimavoq
suliffissanut, ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiviit suliassanik
allanik suliassorsorneqassanngitsut, tamatumunnga ersarinnerusumik nalilersuinikkut pisari-
aqartumillu inatsisiliornikkut nukissanik pisariaqartunik ilassuteqarnermik kinguneqartumik
aaqqissuussisoqanngippat.

*KK-p apequtigaa naatsorsuutigineqassanersoq inuussutissarsiutinut tunngaviusumik ilin-
niartitaanerni allannguuteqartitsisoqarumaartoq, tamanna nassuiaatini eqqaaneqarsiman-
ngimmat.*

Uani inatsisissatut siunnersuummi nalilerneqarpoq inuussutissarsiutinut tunngaviusumik ilin-
niartitaanerni allannguutaasinnaasutut naatsorsuutigineqarsinnaasut aalajangiisuusumik sulif-

fissanut, ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsivinnut isumalimmik sunniuteqassasut.

Akornutissaqanngilaq kommunit suliniutinik nutaanik aallartitsisarsinnaanerat. Nalilerneqarpallu suliassat pineqartut nutaat suliffissanut, ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsivinni suliarineqartassasut, periarfissaqarpoq tamatumunnga tunngasumik inatsisiliornissaq, tamannalu pillugu ersarinnerusunik naammassisassanut isumaqatigiisummi aalajangersaanissaq.

KK aperivoq inatsisissatut siunnersuutip aamma sulianik ingerlatsineq pillugu inatsimmi nalinginnaasumik aalajangersakkat paasisutissanik paarlaasseqatigiittarneq pillugu qanoq imminnut "nipilersoqatigiinnersut" pillugu.

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8, 13. juni 1994-imeersumi § 28, imm. 2-mi aalajangiunneqarpoq una:

”3) paasisimalikkap ingerlatseqqinnissaa inatsisitigut imaluunniit inatsit malillugu aalajangersakkatigut ajornartitaanngippat,

4) ingerlatitseqqinneq pissappat inuinnartut imaluunniit pisortaqaarfittut soqutigisat, soqutigisanit isertuussinissamut pissutaasunit, tamakkununnga ilanngullugit soqutigisat paasisutissiissutigineqartussamut tunngasut, annertunerujussuit sulissutiginissaannut, imaluunniit

5) ingerlatitseqqinneq suliassap suliarinerani pisariaqarpat imaluunniit pisariaqarpat oqartussaasut nakkutilliinermik imaluunniit misissuineramik suliassaminnik naammassinninnissaannut.”

Soorluli nalinginnaasumik nassuiaatini allassimasoq, ilaatigut sulianik ingerlatsineranut pisariaqarpoq paasisutissanik ingerlatitseqqittarneq, taamaattumillu aamma ullumikkut periarfissaavoq pisariaqartarlunilu paasisutissanik ingerlatitseqqittarneq. Sutigulluunniit nalornisoqarsinnaanera pinngitsoorniarlugu matumuuna ersarissumik aalajangersagaliortoqarpoq paasisutissat ingerlatseqqinneqartassasut pillugit. Tamatumali soorunami allanngortinngilaa paasisutissat pineqartumut tunngasut suliamullu attuumassuteqartut kisimik ingerlatseqqinneqarsinnaanerat.

KK aperivoq suliffissanut, ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiviit ingerlanneqarnerannut aningaasaliissutit immikkut aningaasaliissutininnaaneersuunersut, imaluunniit Namminersorlutik Oqartussat kommuninut ataatsimoortumik tapiissutaanut ilanngunneqartuunersut.

Qitiusumik ingerlatsiviit ingerlanneqarnerannut aningaasaliissutit § 9 naapertorlugu aqunneqarput. Immikkut ittumik aningaasaliissutaanngillat, kisiannili ataatsimoortunik kommu-

ninut tapiissutini qitiusumik ingerlatsiviit ingerlanneqarnissaannut immikkoortitaallutik, ullumikkut kiffartuussinnermut isumaqatigiissut naapertorlugu Piareersarfiit ingerlanneqarnerannut aningaasaliissutaasartut ilanngullugit.

*KK-p tikkuarpaa aqutsinermut inatsimmut akerliussasoq qitiusumik ingerlatsivinni suli-
suusunut tunngasumik isumaqatigiissuteqassalluni.*

Tamatumani innersuunneqassaaq allakkiaq ”Suliffissarsiuussisarfiit aamma kommunimi ingerlatsiviit sinnerisa akornanni suliassat agguanneqarnerat”, Kommunit Kattuffianniit suliassaq.

Allakkiami pineqartumi nassuiaateqarfigineqarput danskit suliffissarsiuussisarfiisa kommuninilu ingerlatsiviit allat akornanni suliassat qanoq agguataarneqarnerat, tamatumani aamma aningaasat ikiorsiissutit tunniunneqartarnerannut allaffiup aamma innuttaasunik kiffartuussivimmi suliassat inissisimasut.

Allakkiami ersarissumik nassuiaavigineqarput danskit inatsisaat aamma nalunaarutit arlaqartut naapertorlugit suliffissarsiuussisarfinni suliassat suliarineqartartut suuneri, takuuk ”Nalunaarut; tassani erseqqissarneqarmat suliassat suut eqeersimaartumik suliffissarsiuussisarneq, isumaginninnermut politikki eqeersimaartoq aamma napparsimanersiuutit pillugit inatsit naapertorlugu suliassat suut suliffissarsiuussisarfinnit suliarineqartussaannersut.”

Aamma takuuk una; ”Tunngaviusumik oqaatigineqassaaq nalunaarut atuarneqartussaammat suliassatut suliffissarsiuussisarfinni (jobcenter) *suliarineqartussatut.*”

Allakkiamilu ersippoq;

”Kommunini suliffissaqartitsiniarnermi suliniutit suliffissarsiuussisarfinnit ingerlanneqartut” inatsit pineqartoq naapertorlugu imaqarpoq akisussaaffinnik aqutsinissamillu suliffissarsiuussisarnermi suleriaatsimik eqiingasumik, § 13, aamma nalunaarummi § 2:

- Inatsit pineqartoq naapertorlugu suliffissaqartitsiniarnermi eqeersimaartumik suliniutit tamarmik (inatsit naapertorlugu aningaasat tunniunneqartartut ilanngullugit).
- Isumaginninnermut politikki eqeersimaartumi suliffissaqartitsiniarnermi suliniutit, napparsimanersiuutinut inatsit, naartunermi meerartaarnermilu sulinnigiffeqartarnermut inatsit aamma qimaasut akuulersinniartarnerannut inatsit, tassunga ilanngullugit qimaasutut nuuttut akuulersinniartarnerannut atatillugu danskisut ilinniartitaaneq, qimaasunut inatsit naapertorlugu.
- Suliffeqartinnut sammititaasumik isumaginninnikkut neqeroorutit ingerlanneqarnerat.
- Ilinniartitaanerit immikkut aaqqissuussat.

Soorlu qulaani takuneqarsinnaasoq danskit nalunaarussiaanni suliassat ataasiakkaat qanoq aqunneqarnissaat aqqissuussaavoq, soorlu siunnersuummi uani aamma taamaaliortoqartoq.

KK-p nalunaarpaa aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai qularnaarneqasasut.

Oqaatigineqassaaq kommunalbestyrelsit 2016-ip ingerlanerani inatsit atortuulersissagaat, pisariaqartunillu suliniuteqassasut. Ilanngullugu aamma oqaatigineqassaaq kommunalbestyrelsit Namminersorlutik Oqartussanut naammassisassanut isumaqatigiissuteqassasut 2016-ip naannginnerani.

Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai allannguuteqangaatsiassasut naatsorsuutigineqanngilaq, ingerlatsineq maanna aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutit kommunillu Piareersarfinnut aningaasartuutaasa iluanni ingerlanneqartussaammat, kiisalu kommuninut ataatsimoortumik tapiissutit iluanni suliffissarsiuussisarfiit ingerlanneqarnerannut aningaasaliissutaareersut iluanni.

Ilanngullugu KK-ip apeqqutigaa atuagarsortuunngitsunut aningaasaliissutit agguataarneqarnerat.

Atuagarsortuunngitsunut ingerlatsinernut aningaasaliissutit ukiut tamaasa Aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutinik tunngaveqartarput. AI2015-imi aamma AIS2016-imi malunnaatilimmik annertussusilinnik ilassutitut immikkoortitsisoqarpoq. Taamaattoq anguniagaavoq suliniutit ingerlanneqartut ataqatigiissumik ingerlanissaat. Kiisalu suliniutit aamma ingerlaavartumik illoqarfinni ataasiakkaani kommuninilu pisariaqartitsinermut naleqqussartagassaapput.

Naggasiullugu KK aperivoq Piareersarfinnut ingerlatsinermut tapiissutit eqqarsaatigalugit allannguuteqassanersoq.

Oqaatigineqassaaq kommunalbestyrelsit 2016-ip ingerlanerani inatsit atortuulersikkiartuurtussaagaat, pisariaqartunillu iliuusissanik ingerlatsissallutik. Ilanngullugu oqaatigineqassaaq kommunalbestyrelsit 2016-ip naannginnerani Namminersorlutik Oqartussanut naammassisassanut isumaqatigiissuteqartussaasut.

Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu atugassarititaasut annertunerusumik allannguuteqasasut naatsorsuutigineqanngilaq.

Qeqqata Kommunia (QK) nalunaarpoq kommunimi ilinniartitaanermut tunngatillugu ataatsimut siunertat anguniakkallu aammalu anguniakkat anguneqarsinnaaqqullugit suliniuteqarfiusussat sammineqarnerusariaqartut.

QK-mi isumaqarput suliffissarsiuussisarnermi pikkorissaqqinnernilu suliniutit nukittorsarneqarsinnaasut suliassat naammassiniartarnerannut aningaasaliissutit amerlineqarnerisigut.

Naggasiullugulu QK-p nalunaarpaa isumaginnittoqarfinni sulisuusut IT-REG-imut ataveqarsinnaanissaat pingaaruteqartoq, aammalu meeqqat atuarfianniit IT-REG-imut paasisutissanik nalunaarsuisoqarsinnaasariaqartoq.

Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfiup maanna IT-REG ineriartortillugu ingerlappaa, paasisutissanik inunnut tunngasunik mianerisassanik aamma imaqarsinnaanngortinniarlugu (paasisutissat assersuutigalugu isumaginninnermut siunnersortinit taamaallaat takuneqarsinnaasussat), taamalu isumaginnittoqarfinnit ator-neqarsinnaalersillugu.

KANUKOKA tusarniaanermi akissuteqarpoq, tassanilu innersuullugit siusinnerusukku 2014-imi siunnersuut tusarniaassutigineqarmat tusarniaanermut akissutigisatik.

KANUKOKA isumaqarpoq siunnersuut kommunit nammineersinnaanerannut toqqaannartumik killiliinerusooq, takuuk aqutsinermut inatsimmi tunngaviusut. Inassutigaallu peqqissaartumik nalilersorneqassasooq inatsisissatut siunnersuut maanna suliassaqarfimmi aaqqissuus-sinermut pitsanngoriaataassanersooq.

Tamatumani innersuunneqassaaq allakkiaq ”Suliffissarsiuussisarfiit aamma kommunimi ingerlatsiviit sinnerisa akornanni suliassat agguanneqarnerat”, Kommunit Kattuffianniit suliassooq.

Allakkiami pineqartumi nassuiaateqarfigineqarput danskit suliffissarsiuussisarfiisa kommuninilu ingerlatsiviit allat akornanni suliassat qanoq agguataarneqarnerisut, tamatumani aamma aningaasat ikiorsiissutit tunniunneqarnerannut allaffiup aamma innuttaasunik kiffartuussivimmi suliassat inissisimasut.

Allakkiami ersarissumik nassuiaavigineqarput danskit inatsisaat aamma nalunaarutit arlaqartut naapertorlugit suliffissarsiuussisarfinni suliassat suliareneqartartut suuneri, takuuk ”Nalunaarut; tassani erseqqissarneqarmat suliassat suut eqeersimaartumik suliffissarsiuussisarneq, isumaginninnermut politikki eqeersimaartoq aamma napparsimanersiutit pillugit inatsit naapertorlugu suliassat suut suliffissarsiuussisarfinnit suliareneqartussaannersut.”

Aamma takuuk una; ”Tunngaviusumik oqaatigineqassaaq nalunaarut atuarneqartussaammat suliassatut suliffissarsiuussisarfinni (jobcenter) suliareneqartussatut.”

Allakkiamilu ersippoq;

”Kommunini suliffissaqartitsiniarnermi suliniutit suliffissarsiuussisarfimmit ingerlanneqartut” inatsit pineqartoq naapertorlugu imaqarpoq akisussaaffinnik aqutsinissamillu suliffissarsiuussisarnermi suleriaatsimik eqiingasumik, § 13, aamma nalunaarummi § 2:

- Inatsit pineqartoq naapertorlugu suliffissaqartitsiniarnermi eqeersimaartumik suliniutit tamarmik (inatsit naapertorlugu aningaasat tunniunneqartartut ilanngullugit).
- Isumaginninnermut politikkitimi eqeersimaartumi suliffissaqartitsiniarnikkut suliniutit, napparsimanersiutinut inatsit, naartunermi meerartaarnermilu sulinngiffeqartarnermut inatsit aamma qimaasut akuulersinniartarnerannut inatsit, tassunga ilanngullugit qimaasutut nuuttut akuulersinniartarnerannut atatillugu danskisut ilinniartitaaneq, qimaasunut inatsit naapertorlugu.
- Suliffeqarfinnut sammititaasumik isumaginninnikkut neqeroorutit ingerlanneqarnerat.
- Ilinniartitaanerit immikkut aaqqissuussat.

Soorlu qulaani takuneqarsinnaasooq danskit nalunaarusiaanni suliassat ataasiakkaat qanoq aqunneqarnissaat aaqqissuussaavoq, soorlu siunnersuummi uani aamma taamaaliortoqartoq.

KANUKOKA-p siunnersuutigaa suleqatigiinnermik ingerlatsiviusussamik aaqqissuussinermik pilersitsisoqassasooq, suliffissanut, ilitsersuisarnernut pikkorissaqginnernullu qitiusumik ingerlatsivimmiit, isumaginnittoqarfimmiit aamma meeqqat atuarfianniit sinniisoqartumik.

Siunnersuut tusaatissatut tiguneqarpoq, inatsisillu oqaasertaa kiisalu inatsimmut nassuiaatit iluarsineqarlutik.

KANUKOKA-p aamma siunnersuutigaa inatsisissamut nassuiaatini ersissasooq paasissutissanik paarlaasseqatigiittarneq aamma inunnut tunngasumik paasissutissanut malussajasunut atortinneqassasooq. Kiisalu paasissutissanik paarlaasseqatigiittarneq akuersissutitaqanngitsumik pisinnaanersoq.

Nassuiaatini erseqqissarneqarpoq paasissutissanik paarlaasseqatigiittarneq ingerlanneqartasasooq pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit naapertorlugu.

KANUKOKA-p nalunaarpaa kommunimik oqaloqatiginnittoqaqqaartariaqartoq aningaasaliissutinik ilanngaasoqannginnerani.

Pissusissamisussaaq tamanna sioqqullugu kommunimik oqaloqateqartoqarnissaa. Soorluli nassuiaatini erseqqissaatigineqartoq aalajangersagaq pineqartoq pineqaatissiinertut aalajangersagaanngilaq, kisiannili aalajangersagaalluni Namminersorlutik Oqartussat suliaasimanngitsunut akiliuteqannginnissaannut.

Naggasiullugu KANUKOKA-p nalunaarpaa pingaaruteqartuusooq kommunit qitiusumik ingerlatsivinnik pilersitsinermut aningaasartuutaasunut ingerlanneqarnerannullu tamakkiisumik matussutissarsineqarnissaat.

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup tikilluaqquaa kommunit suliassa qarfimmi uani suliassaat ataatsimut katersorneqarmata aammalu suliassat akisussaaffiillu ataatsimoortinneqarmata.

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup nalilerpaa, pingaartuusooq siunnersuut naapertorlugi kommunit aaqqissuussisinnaalermata isumannaarniarlugu suliassat § 2 naapertorlugi suliassaasut naammassiniarsinnaajumallugit, kiisalu aamma sulisoqarnermikkut nunallu suatungaani inissisimaneq naapertorlugit kommunini ataasiakkaani mianerisassanik aamma isiginiagaqarsinnaalissallutik.

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup nalunaarpaa nassuiaatini imm. 2.3-mi erseqqisartariaqartoq nalilersuineq kimit suliarineqartussaannersooq.

Siunnersuut tamatuma kingorna naleqqussarneqarpoq, kisianni ilisimatitsissutigineqassaaq naammassisassanut isumaqatigiisummi naammassisassatut anguniakkat anguneqarsimanersut Naalackersuisunit nalilernerqartassammata.

Soorluli inatsimmi aalajangersakkami ersittoq Naalackersuisut taakkuupput annikilliliisinnasut, taamalu aamma Naalackersuisut taakkuusut nalilersuisussaataasut.

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup pingaartippaa kommuninut angusassatut siunnerfiusunik ersarissunik isumaqatigiissuteqartoqartassasooq.

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup nalunaarpaa ersarinngitsoq ilinniartut amerlanerusut tiguneqartalnissaat tamatumunngalu atasumik aningaasartuutit tooqqaannartumik AIS2016 aallaavigalugu pissanersut.

Tamanna naleqqussarneqarpoq.

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup nalunaarpaa nassuiaatit imm. 4-mi siunnersuut aningaasaqarnermikkut imaluunniit allaffissornikkut inuussutissarsiortunut kinguneqartussaannginnerarmassuk eqquvissumik ersersitsinerunngitsoq.

Inuussutissarsiortut kiffartuussinermik pitsaanerulertumik malugisaqassapput, sulisussanik innersuussisarneq aamma nunanit allanit sulisussanik atorffinititsisinnaanermut akuersissumik qinnuteqartarneq eqaannerusumik suliarineqartalissammata.

Oqaatigineqassaaq kommunalbestyrelsit 2016-ip ingerlanerani inatsit atortuulersittussaammassuk, pisariaqartunillu iliuusissanik suliaqartussaallutik. Ilanngullugulu aamma oqaatigineqassaaq kommunalbestyrelsit naammassisassanut isumaqatigiissuteqartussaammata Namminersorlutik Oqartussanut 2016 naatinnagu. Naammassisassanut isumaqatigiissut maanna kiffartuussinermut isumaqatigiissutaasumut taartaassaaq.

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup siunnersuutigaa nassuiaatini § 2-mi, imm. 1-imi nr. 3-mut aatsitassarsiornerup aamma utoqqarnik sullissinerup kingorna "ilassusiisoqasasooq" aamma inuussutissarsiutit allat annertusiartortunik pisariaqartitsisussat, tamatumani aamma takornariartitsineq".

Siunnersuut tusaatissatut tiguneqarpoq nassuiaatillu iluarsineqarlutik.

Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfiup naggasiullugu siunnersuutigaa qanoq annerutigusumik IT-REG kommunini Piareersarfinnilu atortuulersinneqareersimanersoq allaaserineqassasooq, kiisalu aamma atortorissaarut kommunini aaqqissuussinernut allanut atassuserneqarsinnaanersoq.

IT-REG ullumikkut Piareersarfinni tamani atorneqarpoq, Suliffissarsiuussisarfinnilu amerlanerpaani. IT-REG aamma inuussutissarsiutinut ilinniarkinna tamani PKU aamma AMA pikkorissarsimasunik nalunaarsuinerni atorneqarpoq. GUX-it tamarmik IT-REG atorpaat ilinniagaqartussanik nutaanik nalunaarsuinerni, GUX-imi ilinniagaqartoq taamaatikkaangat naammassigaangalluunniit.

Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalackersuisoqarfik maanna IT-REG-imik ineriartortitsinermik ingerlatsivoq, taanna paasissutissanik aamma inunnut tunngasunik immikkut malussajasunik imaqarsinnaalersinniarlugu (paasissutissat assersuutigalugu isumaginninnermut siunnersortinit atorneqarsinnaasunik) taamalu isumaginnittoqarfinnit atorneqarsinnaasunik.

Kommuneqarfik Sermersooq (KS) tusarniaanermut akissumminni allappooq isumaqarlutik siunnersuut kommunit aqunneqarnerannut inatsimmi § 1-imut akerliusoq. KS isumaqarpoq siunnersuut nammineerluni aaqqissuussisinnaanermut akulerunnerusoq.

Tamatumani innersuunneqassaaq allakkiaq "Suliffissarsiuussisarfiit aamma kommunimi ingerlatsiviit sinnerisa akornanni suliassat agguanneqarnerat", Kommunit Kattuffianniit suliaasoq.

Allakkiami pineqartumi nassuiaateqarfigineqarput danskit suliffissarsiuussisarfiisa kommuninilu ingerlatsiviit allat akornanni suliassat qanoq agguataarneqarnerut, tamatumani aamma

anigaasat ikiorsiissutit tunniunneqartarnerannut allaffiup aamma innuttaasunik kiffartuussivimmi suliassat inissisimasut.

Allakkiami ersarissumik nassuiaavigineqarput danskit inatsisaat aamma nalunaarutit arlaqartut naapertorlugit suliffissarsiuussisarfinni suliassat suliarineqartartut suuneri, takuuk ”Nalunaarut; tassani erseqqissarneqarmat suliassat suut eqeersimaartumik suliffissarsiuussisarneq, isumaginninnermut politikki eqeersimaartoq aamma napparsimanersiutit pillugit inatsit naapertorlugu suliassat suut suliffissarsiuussisarfinnit suliarineqartussaannersut.”

Aamma takuuk una; ”Tunngaviusumik oqaatigineqassaaq nalunaarut atuarneqartussaammat suliassatut suliffissarsiuussisarfinni (jobcenter) *suliarineqartussatut.*”

Allakkiamilu ersippoq;

”Kommunini suliffissaqartitsiniarnermi suliniutit suliffissarsiuussisarfimmit ingerlanneqartut” inatsit pineqartoq naapertorlugu imaqqarpoq akisussaaffinnik aqutsinissamillu suliffissarsiuussisarnermi suleriaatsimik eqiingasumik, § 13, aamma nalunaarummi § 2:

- Inatsit pineqartoq naapertorlugu suliffissaqartitsiniarnermi eqeersimaartumik suliniutit tamarmik (inatsit naapertorlugu anigaasat tunniunneqartartut ilanngullugit).
- Isumaginninnermut politikki eqeersimaartumi suliffissaqartitsiniarnikkut suliniutit, napparsimanersiutinut inatsit, naartunermi meerartaarnermilu sulinnigiffeqartarnermut inatsit aamma qimaasut akuulersinniartarnerannut inatsit, tassunga ilanngullugit qimaasutut nuuttut akuulersinniartarnerannut atatillugu danskisut ilinniartitaaneq, qimaasunut inatsit naapertorlugu.
- Suliffeqarfinnut sammititaasumik isumaginninnikkut neqeroorutit ingerlanneqarnerat.
- Ilinniartitaanerit immikkut aqqissuussat.

Soorlu qulaani takuneqarsinnaasoq danskit nalunaarusiaanni suliassat ataasiakkaat qanoq aqunneqarnissaat aqqissuussaavoq, soorlu siunnersuummi uani aamma taamaaliortoqartoq.

KS-ip nalunaarpaa naammassineqarsinnaanngitsoq piumasaqaat innuttaasup sumiiffimmut ataasiinnarmut saaffiginninnissaanut, avatangiisini pissutsit tunngavigalugit. KS-ip nalunaarpaa inissaqanngitsoq allaffissorneq ataatsimoorfimmut ataatsimut katersussallugu.

Innuttaasup sumiiffimmut ataatsimut saaffiginnissinnaanissaanik oqarnermi isumagineqarpoq inuttaasoq ingerlatsivimmut ataatsimut saaffiginnissinnaassasoq. Tassalu imaanngilaq tigusaasumik katersuuffimmut ataatsimut, kisiannili kissatigineqartoq innuttaasumut sullissinerup ataqatigissaarluarneqarnissaa.

Taamaasilluni innuttaasoq Suliffissanut, ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu Qitiusumik ingerlatsivimmut saaffiginninnermigut eqqortumik ilitersorneqarsinnaassaaq.

KS-ip nalilerpaa pissusissamisuunngitsoq naammassisassanut isumaqatigiissummi aningaasaliissutit isumaqatigiisutigineqarsimasut annikillilerneqarsinnaanissaat. KS-ip innersuuppaa assersuutigalugu sulisussat pisariaqartinneqartutut amerlatigisut atorfinitsinnaanissaat ajornarmat.

Soorluli § 9, imm. 2-mut nassuiaatini nalunaarneqartoq aalajangersagaq pineqaatissiisarnermut aalajangersagaanngilaq.

Taamaattumillu periarfissaqarsimanngippat sulisussanik isumaqatigiisutaasutut amerlatigisunik atorfinitsinnaanissaq, taava pissusissamisoortumik atorfinitsinnaanissaat aningaasaliissutinik ilanngaasoqassaaq. Periaaseq taanna atorneqassaaq kommune periarfissaqarsimanngimmat aningaasaliissutit atussallugit, taamaattumillu aningaasanik atorneqanngitsoortunik peqarluni, utertinneqartussanik.

KS-ip nalunaarpaa IT-REG inunnut tunngasunik paasissutissanik malussajasunik imaqartinneqarsinnaanngitsoq, soorlu peqqissutsimut paasissutissanik aamma inuup ajornartorsiutaanut tunngasunik, sulianik ingerlatsinermi ilisimassallugit pisariaqartuusunik. Tamannalu inunnut tunngasunik paasissutissanut inatsimmut attuumassuteqartoq, isortuussisussaanner-mullu ataatsimut isigalugu.

Danskit inunnut tunngasunik paasissutissanut inatsisaanni (persondatalov) aamma Kalaallit Nunaanni inatsimmi atuuttuusumi pissutsinik akornutissaqartitsisoqanngilaq inunnut tunngasunik paasissutissat isortuussassat IT-REG-mut nalunaarsornissaannut. Pisariaqassappallu IT-REG-imi aaqjissuussinernik killilersuutinik pilersitsisoqassaaq.

KS-ip naggasiullugu nalunaarpaa kommunip naatsorsuutigigaa aningaasartuutaanerusussanut tamakkiisumik matussuserneqassasoq.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq suliffissanut, ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsivimmik ataatsimik kommunimi illoqarfinni tamani pilersitsisoqasasaoq. Illoqarfiit tamarmik tamatumunnga atatillugu paasineqassaaq illoqarfiit kommunitut 18-iusimasutut, kisianni Ivittuut ilanngunnagu.

Tamanna tigussaasumik isumaqarpoq Suliffissarsiuussisarfiit aamma Piareersarfiit ataatsimoortinneqassasut suliffissanut, ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsivimmut ataatsimut kommunini tamani illoqarfinni tamani. Katinneqarnerisigut qulakkerneqassaaq innuttaasut ataasiinnarmik saaffiginniffissaqarnissaat, innuttaasullu ilitserorneqarnissamik pisariaqartitsisut, ilinniagassamut aamma suliffissamut tunngatillugu, ataatsimoortumik iliusissatut pilersaarusiunneqartalernissaat.

Nunaqarfiit inoqarfiillu allat kifartuunneqassapput ornittarlugit ingerlatsinikkut, kiisalu Nunaqarfinni Siulersuisuniit innersuussisarnertigut. Qitiusumik ingerlatsiviup sorliup nunaqarfiit sorliit sullitarissanerai kommunalbestyrelsinut pineqartunut isumaqatigiissutigineqassaaq, taamaasillunilu qitiusumik ingerlatsiviit pineqartut kifartuussinissaminnut pisariaqartunik atortussaminnik isumagineqassallutik.

Kommunalbestyrelsit akisussaaffigaat suliffissanut, ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsivinnik pilersitsinissaq.

§ 2-mut

Imm. 1-imi nr. 1-imut)

Nuna tamakkerlugu suliffeqarnermi ingerlatsineq tapersorsinnaajumallugu suliffissanut, ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiviit suliffissanik innersuussisassapput, nunatta suatungaani luunniit suliffissaq pineqartoq inissisimagaluarpat. Suliffissarsiortoq akeqanngitsumik suliffissanut, ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsivimmi siunnersorneqartassaaq, suliffissat suut nunami tamarmi inuttagannginnersut suliffissarsiortumullu suliffissat suut tulluartaunersut pillugit.

Qitiusumik ingerlatsiviit pissusissamisoortumik kommunimi pineqartumi innuttaasunik siunnersuisassapput ilitersuillutillu, kisianni aalajangersakkat naapertorlugit innuttaasut siunnersorneqartassapput nuna tamakkerlugu periarfissanut, tamatumani aamma nikilertorsinnaanermut aningaasaliissutinik qinnuteqarsinnaanermut.

Imm. 1-imi nr. 2-mut)

Suliffissanik innersuussinerit ilaatigut pisassapput Suliffissarsiuussisarneq il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu, inatsisillu allat suulluunniit piffissami pineqartumi tamatumunnga atuuttut naapertorlugit. Naatsorsuutigineqarpoq nuna tamakkerlugu suliffissanut nittartagaq 2015-imi saqqummiunneqaruni suliffissanik innersuussisarnermi sakkuulissasoq pingaaruteqartoq, Kalaallit Nunaanni atorfinnut sunulluunniit tunngatillugu. Pingaaruteqarpoq suliffissanut, ilitsersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiviit inuussutisarsiuutilinnut oqaloqatiginnittuaannassasut qanimullu suleqatiginnillutik, sapinngisamik annertunerpaamik suliffissanut piusunut tunngatillugu innersuussisarneq sulisussanut piukkunnartunut pitsaanerpaamik ingerlanneqarsinnaaqqullugu. Kalaallit Nunaanni suliffeqarnermik ingerlatsivimmuut ataasiusumut suliat ingerlanneqarmata, qitiusumik ingerlatsiviit inuussutisarsiuortunut Kalaallit Nunaanni tamarmiusumi ingerlatsisunut oqaloqatiginnittussaapput, malinnaaffigissallugillu inuussutissarsiornikkut suliniutit nunami tamarmi ingerlanneqartut.

Imm. 1-imi nr. 3-mut)

Suliffissanut, ilitsersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiviit suliffissanik innersuussisassapput suliffissarsiortunut tamanut, inuussutisarsiuortutini tamani, killilersugaangitsumik. Siunissamut sammisumik naatsorsuutigineqarpoq annertusiartortumik suliffissanut aatsitassarsiornermi aamma inunnik isumaginninnermi innersuussisoqartarnissaa. Tamatumalu saniatigut aamma suliffissanut inuussutissarsiutini annertusiartortumik sulisussarsiulertusaasuni, tamatumani aamma takornariartitsinermi.

Imm. 1-imi nr. 4-mut)

Aalajangersagaq ilassutaavoq Inatsisartut inatsisaannut nr. 4, 29. november 2013-imeersumut, tassani ilinniartitaanernut inuussutissarsiutinullu siunnersuisarneq inuussutissarsiutinut ilinniartinnut suliaasaanneqarmat.

Imm. 1-imi nr. 5-imut)

Suliffissanut, ilitsersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsivinniit ilinniartitaanernut aamma inuussutissarsiutinut siunnersorneqartarnernut Inatsisartut inatsisaat naapertorlugit ornigulluni meeqqat atuarfianni klassini qaffasinnermi siunnersuisarneq ingerlanneqartassaaq. Taamatut aaqqissuussisoqarpoq isumannaarumallugu ilinniartut ataasiakkaat tamar-mik pilersaaruteqartarnissaat meeqqat atuarfiata kingorna ilinniagaqarnissamut imaluunniit suliffeqalernissamut. Kiisalu aamma aalajangiisuvoq meeqqat atuarfiata ukioqatigiiaartumik Suliffissanut, Ilitsersuisarnernut Pikkorissaqqinnernullu Qitiusumik Ingerlatsivinnut ukiut tamaasa allassimaffinnik nassiussaqtarnissaa, taamaaliornikkut qitiusumik ingerlatsiviit meeqqat atuarfiata kingorna atuartut ataasiakkaalugit attavigisinnaaniassamatigit.

Imm. 1-imi nr. 6-imut)

Iliuusissatut pilersaarutininik suliaqarneq ingerlanneqartassaaq sukkulluunniit inatsisit atuuttut naapertorlugit.

Innuttaasut suliffissarsiortut suliffeqarnermut isertersinnaanerannut imaluunniit uteqqissinnaanerannut pingaaruteqartumik tunngaviuvoq iliuusissamik pilersaarutip pikkorissaqqinnisamat iliuusissanik pisariaqartunik ilaqarnissaa, isumannaarumallugu suliffissarsiortup suliffeqalernissaa.

Aalajangiisuuvorlu iliuusissatut pilersaarusiatic suliarineqartarnissaat kommunimi ingerlatsiviit allat qanilluinnartumik suleqatigalugit, tamatumani aamma inunntut isumaginninnermut allaffik aamma meeqqat atuarfiat, taamaaliornikkut tamakkiisumik qaammarsaavigineqartumik innuttaasumut suliffissarsiortumut iliuusissatut pilersaarusiortoqarsinnaaqullugu - ataatsimik. Suleqatigiinneq taanna, aamma paasissutissanik paarlaasseqatigiittarneq ingerlanneqartassapput nalunaarsuisarnermut inatsit aamma sulianik ingerlatsisarnermut inatsit naapertorlugit.

Imm. 1-imi nr. 7-imut)

Pikkorissarnissanut innersuussisarnerit ilaatigut pisassapput suliffeerunnermi ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat naapertorlugu, piginnaanngorsaaqqinnissamat Inatsisartut inatsisaat aamma suliffissaaleqisunik sulilersitsiniarneq pillugu peqqussut naapertorlugit. Pikkorissaanernut innuttaasup ilinniagaqarsinnaanermt piginnaanngorsarfigisinnaasaanut aamma immikkut fagitigut pikkorissarnernut suliffeqarnermi ingerlatsivinnut sammiveqartunut innersuussisoqartassaaq.

Imm. 1-imi nr. 8-mut)

Aalajangersakkap aalajangiuppaa qitiusumik ingerlatsiviit suliffissaaleqisunik tulluarsaqatigiiaanut immikkoortitserisassasut. Tulluarsaqatigiiaanut immikkoortitserineq paasineqassaaq suliffissaaleqisunik nalilersuinermtik tunngaveqartumik assigiiaanut inissititserisarnertut.

Innuttaasunut tamanut sapinngisamik pitsaanerpaamik suliffeqarnermt sammivilimmik sulisuteqartoqartarsinnaaqullugu tulluarsaqatigiiaanut eqqortumik immikkoortitserisoqartassaaq. Isumaginninnermt allaffimmik qanimut suleqateqarnermtik pilersitsisoqartariaqarpoq, innuttaasut suliffissaaleqisut tulluarsaqatigiiaanut inissititserneqartarnerannut atatillugu.

Imm. 1-imi nr. 9-mut)

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq suliffissanut, ilitersuisarnermt pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiviit suliassarigaat suliffissaaleqisunik nalunaarsuineq, ilaatigut suliffissanut quppersagaq iluaqutigalugu, taannalu 2015-imi saqqummiunneqassasooq naatsorsuutigineqarpoq. Soorluttaaq qitiusumik ingerlatsiviit inatsisit allat aamma tunngavigalugit nalunaarsuisartussaasut.

§ 3-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq qitiusumik ingerlatsiviit aqutarigaat suliffissaarunnermi ikiorsiissutit aamma piginnaangorsaaqqinnissamut ikiorsiissutit, tamatumunnga inatsisit atuuttut naapertorlugit.

Imm. 2-mut

Piginnaangorsaaqqinnermut pilersaarutit sukkulluunniit taakkununnga inatsisit atuuttut naapertorlugit pisassapput.

Imm. 3-mut

Suliffissanut, ilitersuisarnernut pikkorissaaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiviit nikilertorinnaanermut tapiissutinik qinnuteqartunut tunngatillugu suliassanik ingerlatsisarnerat sukkulluunniit tamatumunnga inatsit atuuttoq naapertorlugit pisassaaq.

Imm. 4-mut

Suliffissanut, ilitersuisarnernut pikkorissaaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiviit sulisussanik nunatta avataaniit atorfinititsinissanut qinnuteqaatinik suliaqartarnerat sukkulluunniit inatsisit tamatumunnga atuuttut naapertorlugit suliarineqartassapput.

§ 4-mut

Aalajangersakkap assigaa ilinniartitaanernut inuussutissarsiutinullu siunnersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 12.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangiunneqarpoq kommunalbestyrelse pisortatut atorfinititsisartuusut sinniisorigaat, siunnersuisartunut, sulianik ingerlatsisunullu, suliffissanut, ilitersuisarnernut pikkorissaaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsivinnut atatillugu, taamaattumillu kommunalbestyrelse aamma akisussaasuusooq sulisuusut inatsimmi piumasaqaatinik naammassinninnissaannut tunngatillugu.

Kiisalu aalajangersakkap naggataani piumasaqaateqarpoq qitiusumik siunnersuisarfiit illutaa sa qanoq ittuunissaannut. Kommunalbestyrelse pisussaaffilerneqarpoq isumannaassagaa suliffissanut, ilitersuisarnernut pikkorissaaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiviit suliassaat pilersaarusiorneqarsinnaassasut, allaffinniillu naammaginartunit aallaaveqassasut. Tamanna peqquteqarpoq ilitersuisarneq suliniutinillu ingerlatsineq akornusersorneqanngitsumik ingerlanneqarsinnaassammat. Aalajangersagarli imatut isumaqanngilaq, kommunip ilitersuisarnera taamaallaat kommunip iniutaani ingerlanneqarsinnaassasooq, soorluli tamanna soorunami pisinnaanngitsoq inuit ornillugit ilitersuisarnerni.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkap oqaaseqatigiivini siullerni piginnaasanut pingaarnertut piumasaqaatit ersippoq siunnersuisartooq Naalakkersuisunit akuerisaasumik siunnersuisarnermut ilinniarti-taanermik naammassinnissimassasoq, inatsit naapertorlugu ilitsersuinermit ingerlatsis-innaajumalluni. Aalajangersagaq immikkoortunik marlunnik pingaarnertut aalajangikkamik saneqqutsinissamut periarfissamik imaqarpoq. Saneqqutsinnaaneq aalajangersakkamit pin-gaarnermut siulleg tassaavoq ilinniakkamik pineqartumik naammassinnissimangikkaluarluni ilitsersuisarnermit suliaqartoqarsinnaasoq, allamik suliffissanut, ilitsersuisarnermullu qi-tiusumik ingerlatsivimmi suliassanut naleqquttumik ilinniagaqarsimagaanni. Ilinniakkatut naleqquttut Naalakkersuisunit akuerineqarsinnaasutut assersuutit taaneqarsinnaavoq nunani allani ilinniagaasumik siunnersuinermit ilinniagaq. Tamatumani aamma Ili-simatusarfimmi – Universitet-imi – ilinniakkat, imaluunniit isumaginninnermi siunnersortit ilinniagaq pissutsit atuuttut naapertorlugit akuerineqarsinnaapput. Naalakkersuisut akuersine-rat ilinniakkat pineqartut tunngavigalugit naliliinernik aallaaveqassaaq.

Aalajangersakkamik saneqqutsinissamut periarfissat aappaat uani aalajangersakkami oqaase-qatigiit aappaanniippoq, taannalu utaqqiisaasumik saneqqutsinissamut aalajangersagaavoq. Saneqqutsinissamut aalajangersakkap atorneqarsinnaaneranut piumasaqaataavoq inuk pineqartoq ilitsersuinissamut assigiinngitsutigut piginnaaneqartuussasoq, ilutigisaanillu ili-tersuisartut ilinniakkamik ingerlatsisuussasoq, imaluunniit tamatumunnga assingusumik ilinniakkamik aallartitsingajalersuoneq. Tassalu aalajangersagaq taanna ataavartumik saneq-qutsinissamut aalajangersagaangilaq, tassami aalajangersakkami tunngaviummat pineqar-tumik ilinniagaqarnissamut piumasaqaataasup piffissap ingerlaneqarani naammassineqarnis-saa.

Naalakkersuisut inuussutissarsiutinut ilinniarfiit suleqatigalugit ilinniakkat taakkua, imaluun-niit pikkorissaqqinnerit taakkua neqeroorutigissavaat.

§ 5-imut

Imm. 1-imut

Suliffissanut, ilitsersuisarnermut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiviit ingerlan-neqarnerat aningaasaqarnikkut kommunimi allaffissornikkut ingerlatsinermit sulianullu al-lanut attuumassuteqanngitsumik ingerlanneqartassaaq. Taamatut aaqquussisoqassaaq isu-mannaarumallugu suliffissanut, ilitsersuisarnermut pikkorissaqqinnernullu sulianik qitiusumik ingerlatsivimmi piginnaasanik ineriartortitsisoqarsinnaanera, aamma isumannaaruma-llugu suliffissaaleqinerup annikillisinriarneranut aningaasaliissutaasut siunertaasut naapertorlugit atorneqarnissaat, kiisalu isumannaarumallugu eqaannerusumik assigiinnerusumillu suliff-issarsiortunut tunngasumik suliart suliarineqartarnissaat. Suliffissanut, ilitsersuisarnermut pik-korissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiviit taamaattumik kommunimi suliassanik allanik

suliassinneqartassanngillat, aningaasaliissutaasullu ingerlatanut allanut atorneqassanatik, naammassissannut isumaqatigiissutaasumi aalajangersarneqarsimasut aningaasaliissutillugu saneqqullugit.

Imm. 2-mut

Suliffissanut, ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiviit aamma inu-
ussutissarsiortut akornanni pitsaasumik suleqatigiittoqarnissaa isumannaarumallugu pis-
innaatitsisoqassaaq ataatsimiititaliamik siunnersuisuusussamik pilersitsinissamut.
Ataatsimiititaliani taakkunani illuatungeriit oqaluuserisinnaassavaat iliuusissat isu-
massarsiallu, inuussutissarsiortullu isummanik saqqummiussuisarsinnaassapput suliassat
qanoq ingerlanneqar-tarsinnaanerannut, qanorlu aaqqissuussinikkut innuttaasut
pitsaanerpaamik ilitersorneqartassanersut sumiiffimmi pineqartumi suliffeqalivinnissamut.

Imm. 3-mut

Ataqatigiissaarineq pitsaasoq isumannaarumallugu suliniutinillu ingerlatsineq pitsaasumik
ataqatigiissikkusullugu, kommunini suleqatigiinnermut aaqqissuussinermik pilersi-
tisoqassaaq. Suleqatigiinnermut aaqqissuussineq ilaatigut isumannaariffiussaaq suleqatigi-
innikkut iliuusissatut pilersaarutinik suliaqartarnermut, kiisalu aamma paasissutissanik
naleqquttunik ingerlatsiviit susassaqtartut akornanni paarlaasseqatigiittoqartarnissaanut.

Tamatumalu saniatigut ataqatigiissaakkamik tulluarsaqatigiiaanut immikkoortitserisarnermi
suliniutit ingerlanneqassapput, innuttaasumut namminermut iluaqusiisumik.

Suliffissanut, ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiviit suleqatigi-
iffimmut allattoqarfiussapput, tassanilu aamma nakkutigineqassaaq ataqatigiissaaraluni
ataatsi-miittarnernik ingerlatsisoqartarnissaa, pisariaqartitsineq naapertorlugu ingerlan-
neqartartunik, taamaattoq minnerpaamik qaammammut ataasiarluni.

§ 6-imut

Aalajangersagaq ikkunneqarpoq isumannaarumallugu paasissutissanik ingerlatitseqqittarneq
suliffissanit, ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsivinniit ingerlatsiv-
innut isumaginninnermut tunngasunik suliaqartunut.

Iliuusissatut pilersaarutinik suliaqarnerni, sapinngisamillu suliffissarsiortut pitsaanerpaamik
ikiorsersinnaajumallugit, suliffeqarnermut uteqqissinnaaqullugit, pisariaqarsinnaasarpog
inunnut namminernut tunngasumik paasissutissat isumaginninnermut tunngasut pis-
sarsiarineqarsinnaanissaat. Aalajangersakkap pineqartup isumannaassavaa tigussaasumik
naliliiso-qarneratigut ingerlatsiviit akornanni paarlaasseqatigiittoqartarsinnaanera,

nalilerneqarpat suliffissarsiuussinerup, ilitersuinerup pikkorissaqqinnernullu inner-suussinerup isumagineqarneranni tamanna pisariaqartuusoq.

Paasissutissanik paarlaasseqatigiittarneq pisassaaq inatsisit atuuttut naapertorlugit, tamatumani aamma pisortat ingerlatsiviini ingerlatsinermut Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu. Taamaattumik paasissutissanik paarlaasseqatigiissinnaanermi naatsorsuutaavoq paasissutissanik tiguisussap ilitersuisarnerani sulianillu ingerlatsinerani paasissutissat atorfissaqartuunerat. Paasissutissat kommunit ingerlatsiviisa avataaneersunut tunngatillugu, soorlu meeqqat aturfianniit, paasissutissanik paarlaasseqatigiinneq taamaallaat pisinnaavoq suliffissaaleqisup sullinneqartup akuersineratigut.

§ 7-imut

Suliffissanut, ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiviit tamakkiisumik malinnaaffigisinnaajumallugit, taamalu suliassat inatsisiliornermut naapertuuttumik aaqqissuunneqarsinnaaqullugit, tamanna pisariaqartinneqarpat, Naalackersuisut suliffissanut, ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsivinnut nakkutilliisuupput. Taamaasillunilu aamma periarfissaqassaaq suliffissanut, ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsivinni sulisuusut siunnersorneqartarnissaat tapersersorneqarnissaa-llu, aaqqiiniartarnissallu, tamanna pisariaqartutut nalilerneqaraangat.

§ 8-mut

Imm. 1-imut

Nalunaarusiortarnerup Naalackersuisut nakkutilliinerat ilalersussavaa, nukittorsassallugulu suliat inatsisiliornerullu imminnut naapertuuttuunissaat, tamatumunnga pisariaqartitsisoqaraangat. Nalunaarusiortarnerup annertussusissaa imarisassaalu naammassisassanut isumaqatigiissummi ersissapput, ukiumiillu ukiumut nalilerneqartassallutik kommunit naammassisassanut isumaqatigiissummi anguniakkanik naammassinnissinnaassusiat naapertorlugu. IT-REG nalunaarusiortarnermi atorneqassaaq.

Imm. 2-mut

Naalackersuisut nalunaarutikkut nalunaarusiortarnermut tunngatillugu aalajangersagaliorsinnaapput. Taakkualu tassaasinnaapput qanoq akuttutigisumik qanorlu iluseqartumik nalunaarusiortoqartassanersoq.

§ 9-mut

Imm. 1-imut

Naalackersuisut kommunalbestyrelsillu akornanni naammassisassanut isumaqatigiissuteqartoqartassaaq. Siunertaavoq erseqqissumik nalunaarsussallugu suliassat suut suliffissanut,

ilitsersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiviit ingerlatassarineraat, taamalu aalajangerneqarsinnaaqqullugu, aningaasaliissutit tunniunneqartut suliffissanut, ilitsersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiviit siunertaannut atorneqartarnissaat. Kiisalu aamma siunertaavoq isumannaassallugu suliffissaqartitsiniarluni suliniutit naammattumik pitsaassusilimmik ingerlanneqartarnissaat, suliffissaaleqisut najugaqavissut akornanni suliffissaaleqinerup appartinniarlugu kissaataasunut sanilliullugu.

Naammassisassanut isumaqatigiissummi aammattaq nalunaarneqartassapput anguniakkat aamma aningaasartuutissanut missingersuusiata nunaqarfinnut inoqarfinnullu allanut tunngasut.

Imm. 2-mut

Naammassisassanut isumaqatigiissummi atugassarititaasut isumaqatigiissutigineqartut eqqortinneqanngippata, Naalakkersuisut periarfissaqarput aningaasaliissutit tunniunneqartartut annikillinissaannut. Assersuutigalugu imaassaaq suliffissanut, ilitsersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiviit aningaasaliiffigineqarsimappata suliffissarsiuussisarfimmi siunnersortinik pingasunik atorfinititsinissanut, ataasiinnarmilli atorfinititsisima-llutik, taava Naalakkersuisut aningaasaliissutinik ikililerisinnaasut, kommunilu taamaasillu atorneqartuinnut naapertuuttunik aningaasaliiffigineqarluni.

Aalajangersagaq pineqaatissiinisamut aalajangersagaanngilaq, tamaallaalli isumannaarisalluni Namminersorlutik Oqartussat suliarineqanngitsunut akiliinnginnissaannut.

§ 10-mut

Imm. 1-imut

Siunnersuutigineqarpoq Inatsisartut inatsisaat 1. januar 2016 atortuulissasoq. Oqaatigineqassaaq kommunalbestyrelsit inatsit 2016-ip ingerlanerani atortuulersissagaat, piasariaqartunillu iliuusissat aqqissuullugit. Ilanngullugulu oqaatigineqassaaq kommunalbestyrelsit naammassisassanut Namminersorlutik Oqartussanut isumaqatigiissuteqassammata 2016-ip naannginnerani.

Imm. 2-mut

Atortuulersitsinermi atorunnaarsinneqassapput § 5, imm. 1, imm. 3 aamma imm. 5 kiisalu § 12, Suliffeqarnermi innersuussisarneq il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 5, 8. juni 2014-imeersumi, aalajangersakkat taakkua Piareersarfiit aqqisuussaananerannut tunngammata, taarsiullugulu Inatsisartut inatsisaat una naapertorlugu qitiusumik ingerlatsivinnut pilersinneqartunut ilaallutik.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkap nalunaarpaa nalunaarutit atortuulersinneqartut Suliffeqarnermi inner-suussisarneq il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 5, 8. juni 2014-imeersumi § 5, imm. 5 naapertorlugu atortuinnarallassasut, taarserneqarnissami imaluunniit inatsit una naapertorlugu atorunnaarsinneqarnissami imaluunniit inatsit alla naapertorlugu atorunnaarsinneqarnissami tungaanut.